



PHẠM QUANG DUY

NGHỊ ĐỊNH 342/2026/NĐ-CP: NHỮNG THAY ĐỔI ĐÁNG LƯU Ý ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG MUA BÁN HÀNG HÓA CỦA NHÀ ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI, TỔ CHỨC KINH TẾ CÓ VỐN ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI TẠI VIỆT NAM

Ngày 03/9/2026, Chính phủ ban hành Nghị định 342/2026/NĐ-CP quy định chi tiết Luật Thương mại và Luật Quản lý ngoại thương về hoạt động mua bán hàng hóa và các hoạt động liên quan trực tiếp đến mua bán hàng hóa của nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài tại Việt Nam (**Nghị định 342**). Sự ra đời của Nghị định 342 đã thay thế Nghị định 09/2018/NĐ-CP quy định chi tiết Luật Thương mại và Luật Quản lý ngoại thương về hoạt động mua bán hàng hóa và các hoạt động liên quan trực tiếp đến mua bán hàng hóa của nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài tại Việt Nam (**Nghị định 09**), sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 146/2025/NĐ-CP quy định về phân quyền, phân cấp trong lĩnh vực công nghiệp và thương mại (**Nghị định 146**). Một số nội dung của Nghị định 342 có khả năng ảnh hưởng đến nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài, cụ thể như sau:

Thứ nhất, kế thừa cơ chế phân cấp cho UBND cấp tỉnh và bổ sung cơ chế lấy ý kiến về an ninh quốc gia

Theo quy định trước đây, cơ quan cấp Giấy phép kinh doanh, Giấy phép lập cơ sở bán lẻ (**Cơ quan cấp Giấy phép**) phải xin ý kiến của Bộ Công Thương và Bộ quản lý ngành. Từ ngày 01/7/2025, Nghị định 146 đã phân cấp cho Ủy ban nhân dân (**UBND**) cấp tỉnh thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn của các bộ trong việc xem xét, chấp thuận này. Nghị định 342 kế thừa tinh thần của Nghị định 146, bãi bỏ quy định về việc xin ý kiến của Bộ Công Thương và Bộ quản lý ngành để tăng tính chủ động cho các địa phương. Nghị định 342 đã xác lập trực tiếp UBND cấp tỉnh là Cơ quan cấp Giấy phép, cụ thể: (i) UBND cấp tỉnh nơi doanh nghiệp đặt trụ sở chính có thẩm quyền cấp phép đối với Giấy phép kinh doanh; và (ii) UBND cấp tỉnh nơi đặt cơ sở bán lẻ có



thẩm quyền cấp phép đối với Giấy phép lập cơ sở bán lẻ.

Nghị định 342 cũng bổ sung quy định về việc lấy ý kiến Bộ Công an và Bộ Quốc phòng về vấn đề an ninh quốc gia trong các trường hợp cụ thể như sau:

(i) Trường hợp quy định tại khoản 2, điểm b khoản 3, điểm b khoản 4 Điều 9 của Nghị định 342. Đơn cử như nhà đầu tư nước ngoài không thuộc nước, vùng lãnh thổ tham gia Điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên phải đáp ứng các điều kiện và tiêu chí:

- Không còn nợ thuế quá hạn trong trường hợp đã thành lập tổ chức kinh tế tại Việt Nam từ 01 năm trở lên tính đến ngày nộp hồ sơ;
- Phù hợp với quy định của pháp luật chuyên ngành liên quan;
- Phù hợp với mức độ cạnh tranh của doanh nghiệp trong nước trong cùng lĩnh vực hoạt động trong thời gian 01 năm tính đến ngày nộp hồ sơ.

(ii) Nhà đầu tư nước ngoài chỉ phối tổ chức kinh tế là chủ quản nền tảng thương mại điện tử trung gian, mạng xã hội hoạt động thương mại điện tử, nền tảng thương mại điện tử tích hợp là nền tảng số lớn theo quy định pháp luật về bảo vệ người tiêu dùng và thương mại điện tử.

(iii) Nhà đầu tư nước ngoài đề nghị:

- Cấp Giấy phép lập cơ sở bán lẻ cho phép cơ sở bán lẻ được tiếp tục hoạt động cho: 100 cơ sở bán lẻ có diện tích bán hàng của mỗi cơ sở dưới 500 m² và/hoặc 50 cơ sở bán lẻ có diện tích bán hàng của mỗi cơ sở từ 500 m² đến dưới 3.000 m² và/hoặc 30 cơ sở bán lẻ có diện tích bán hàng của mỗi cơ sở từ 3.000 m² trở lên, tại Việt Nam;
- Cấp Giấy phép lập cơ sở bán lẻ mới khi đang sở hữu hoặc tham gia sở hữu từ 100 cơ sở bán lẻ có diện tích bán hàng của mỗi cơ sở dưới 500 m² và/hoặc 50 cơ sở bán lẻ có diện tích bán hàng của mỗi cơ sở từ 500 m² đến dưới 3.000 m² và/hoặc 30 cơ sở bán lẻ có diện tích bán hàng của mỗi cơ sở từ 3.000 m² trở lên, tại Việt Nam.

Thứ hai, bổ sung báo cáo 06 tháng và rút ngắn thời hạn nộp báo cáo năm

Theo Nghị định 09, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài báo cáo định kỳ 01 lần mỗi năm, trước ngày 31/01. Nghị định 342 yêu cầu các chủ thể thực hiện báo cáo định kỳ 02 lần mỗi năm, đồng thời rút ngắn thời hạn nộp báo cáo năm, cụ thể như sau:

- Báo cáo năm phải được nộp **trước ngày 15/01**, thời gian chốt số liệu là từ ngày 01/01 đến hết ngày 31/12 của năm báo cáo.
- Báo cáo 06 tháng đầu năm phải được nộp **trước ngày 15/7**, thời gian chốt số liệu tương ứng là từ ngày 01/01 đến hết ngày 30/6 của năm báo cáo.

Trong trường hợp cần thiết, nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài báo cáo, cung

cấp tài liệu hoặc giải trình những vấn đề có liên quan đến hoạt động mua bán hàng hóa và các hoạt động liên quan trực tiếp đến mua bán hàng hóa, hoạt động của cơ sở bán lẻ theo yêu cầu của cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền.

Ngoài ra, Nghị định 342 cũng quy định 04 phương thức nộp báo cáo, bao gồm: (i) trực tiếp tại Bộ phận Một cửa; (ii) qua dịch vụ bưu chính công ích theo quy định của Thủ tướng Chính phủ; (iii) qua thuê dịch vụ của doanh nghiệp, cá nhân hoặc qua ủy quyền theo quy định của pháp luật (iv) hoặc trên môi trường điện tử của Cơ sở dữ liệu (nếu đủ điều kiện áp dụng).

Thứ ba, bổ sung trường hợp bị thu hồi giấy phép

Bên cạnh các trường hợp bị thu hồi giấy phép được kế thừa từ Nghị định 09, Nghị định 342 bổ sung thêm trường hợp doanh nghiệp bị thu hồi giấy phép khi bị xử phạt vi phạm hành chính 03 lần trong 12 tháng do vi phạm nội dung hoạt động được cấp phép, cụ thể:

- Đối với Giấy phép kinh doanh, doanh nghiệp bị thu hồi giấy phép nếu có 03 lần bị xử phạt liên tiếp trong 12 tháng do vi phạm nội dung hoạt động mua bán hàng hóa và các hoạt động liên quan trực tiếp đến mua bán hàng hóa quy định trong Giấy phép kinh doanh;
- Đối với Giấy phép lập cơ sở bán lẻ, doanh nghiệp bị thu hồi giấy phép nếu có 03 lần bị xử phạt trong 12 tháng do vi phạm nội dung hoạt động mua bán hàng hóa quy định trong Giấy phép lập cơ sở bán lẻ.

Về trình tự thu hồi giấy phép, trong 14 ngày làm việc kể từ ngày quyết định xử phạt lần thứ ba có hiệu lực, Cơ quan cấp Giấy phép ban hành quyết định thu hồi giấy phép tương ứng.

Bên cạnh đó, Nghị định 342 cũng quy định chuyển tiếp các nội dung như sau:

- Tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài có giấy phép đã cấp trước ngày 18/10/2026 tiếp tục thực hiện các hoạt động đã được cấp phép.
- Việc thay đổi địa chỉ do sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh không làm phát sinh thủ tục điều chỉnh.
- Hồ sơ đã được tiếp nhận trước ngày 18/10/2026 sẽ tiếp tục xử lý theo Nghị định 09 và Điều 36 Nghị định 146. Tuy nhiên, nếu hồ sơ chưa đầy đủ, hợp lệ mà nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài không giải trình, bổ sung trong thời hạn tối đa 06 tháng kể từ ngày Cơ quan cấp Giấy phép yêu cầu, việc giải quyết sẽ thực hiện theo Nghị định 342. Nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài cần kiểm tra ngày tiếp nhận hồ sơ và theo dõi thời hạn bổ sung để xác định đúng quy định áp dụng.

Có thể thấy, việc ban hành Nghị định 342 có nhiều

thay đổi đáng kể như thẩm quyền cấp phép, thời hạn báo cáo. Nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài cập nhật, nghiên cứu quy định của Nghị định 342 để áp dụng phù hợp trước và trong quá trình hoạt động, ví dụ như xác định đúng cơ quan cấp phép khi chuẩn bị hồ sơ, cập nhật lịch báo cáo, đối chiếu hoạt động thực tế với nội dung được cấp phép. Trường hợp Quý Khách hàng và bạn đọc có nhu cầu tìm hiểu về thủ tục cấp Giấy phép kinh doanh, Giấy phép lập cơ sở bán lẻ hoặc quy định liên quan đến hoạt động mua bán hàng hóa của nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài tại Việt Nam, Văn phòng luật sư NHQuang&Cộng sự sẵn sàng trao đổi và cung cấp ý kiến pháp lý liên quan.

Lưu ý:

Bài viết này chỉ nhằm mục đích cung cấp các thông tin chung và không nhằm cung cấp bất kỳ ý kiến tư vấn pháp lý cho bất kỳ trường hợp cụ thể nào.

Các quy định pháp luật được dẫn chiếu trong nội dung bài viết có hiệu lực vào thời điểm đăng tải bài viết nhưng có thể đã hết hiệu lực tại thời điểm Quý Khách hàng tiếp cận bài viết này.

Tìm hiểu thêm về NHQuang tại:

